

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 3 listopada 2016 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi, XI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie E. L. (1) od orzeczenia Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) w Ł. z dnia 27 listopada 2014 roku, mocą którego zaliczono wnioskodawcę do umiarkowanego stopienia niepełnosprawności.

Powyższe orzeczenie zapadło w oparciu o następujące ustalenia faktyczne.

Zaskarżone orzeczenie wydano w związku z wnioskiem E. L. złożonym w celu uzyskania uprawnień do karty parkingowej w oparciu o znowelizowane przepisy ustawy prawo o ruchu drogowym. Wnioskodawca jest osobą niepełnosprawną o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności od dnia 18 stycznia 2007 roku na stałe, z przyczyn 05-R. Nie wymaga stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz nie spełnia przesłanek określonych w art. 8 ust. 3a pkt. 1) ustawy Prawo o ruchu drogowym. Wnioskodawca cierpi na zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa szyjnego i lędźwiowo-krzyżowego o charakterze skoliozy i wielopoziomowej dyskopatii, z przewlekłym zespołem bólowym, obecnie bez istotnego ograniczenia sprawności ruchowej z przyczyn neurologicznych, nieznaczne zmiany zwyrodnieniowe w prawym stawie kolanowym i prawym stawie ramiennym. Po leczeniu usprawniającym i zachowawczym pozostają niewielkie ograniczenia ruchomości w prawym stawie ramiennym, wielomiejscowy zespół bólowy i poczucie pogorszenia sprawności. W czasie badania przez biegłego neurologa w dniu 24 lutego 2016 roku nie stwierdzano objawów korzeniowych i oponowych, objawów patologicznych ze strony kończyn, ani zaburzeń czucia. Próby koordynacyjne wnioskodawca wykonywał sprawnie. Nie stwierdzano niedowładów, ani porażenia kończyn. W czasie badania przez biegłego lekarza ortopedę stwierdzano wyczuwalne zniesienie krzywizn kręgosłupa, zakres ruchomości prawego stawu ramiennego był ograniczony o 15 stopni. W czasie badania biernych ruchów w stawach kolanowych wyczuwalne były trzeszczenia po prawej stronie, wnioskodawca zgłaszał ból w okolicy lędźwiowej. Poza tym stwierdzano pełny zakres ruchomości stawów kończyn i kręgosłupa, obwody kończyn dolnych były symetryczne, wnioskodawca ubierał się i rozbierał samodzielnie, chodził wolno ale bez widocznego utykania.

Powyższy stan faktyczny Sąd Rejonowy ustalono na podstawie opinii biegłych lekarzy: ortopedy, neurologa, a także na podstawie dokumentacji zgromadzonej w aktach sprawy i dostarczonej biegłym. Sąd uznał wartość dowodową ww. opinii, dzieląc - jako przekonujące - wnioski wypływające z ich treści. W zakresie oceny stopnia niepełnosprawności oraz zasadności przyznania wnioskodawcy uprawnień do karty parkingowej ocena biegłych stała się podstawą orzekania. Opinie okazały się rzetelne i nie zawierały braków, sporządzono je zgodnie z wymaganiami fachowości i niezbędną wiedzą w zakresie stanowiącym ich przedmiot. Do wydania opinii biegli dysponowali dokumentacją lekarską wnioskodawcy, a także przeprowadzili wywiad i dokonali badania przedmiotowego w zakresie swojej specjalności. Biegli nie wskazali na konieczność opiniowania przez biegłych innych specjalności. Wnioskodawca nie podawał innych schorzeń o stopniu zaawansowania uzasadniającym przypuszczenie co do potrzeby opiniowania przez innych biegłych. Zastrzeżenia do opinii biegłych przybrały postać polemiki z ustaleniami specjalisty w danej dziedzinie i nie miały przełożenia na wartość dowodową opinii. Wnioskodawca nie wskazał konkretnych, merytorycznych zarzutów, ani nie wnosił o kontynuowanie postępowania z udziałem innych biegłych bądź uzupełniania materiału dowodowego poprzez uzupełnianie dotychczas wydanych opinii. Samo niezadowolenie strony z treści kompletnej i fachowej opinii, nie mogło uzasadniać dalszego kontynuowania postępowania dowodowego.

Wobec treści opinii biegłych i na podstawie danych o schorzeniach wnioskodawcy zgromadzonych w dokumentacji załączonej do akt (...), zbędne stało się dalsze opiniowanie przez innych biegłych.

Sąd Rejonowy zaznaczył, że dowód z opinii biegłego ma szczególny charakter, a mianowicie korzysta się z niego w wypadkach wymagających wiadomości specjalnych. Do dowodów tych nie mogą więc mieć zastosowania wszystkie

zasady o prowadzeniu dowodów a w szczególności art. 217 § 1 k.p.c. W konsekwencji nie można przyjąć, że Sąd obowiązany jest dopuścić dowód z kolejnych biegłych w każdym wypadku, gdy opinia złożona jest niekorzystna dla strony. W świetle art. 286 k.p.c. Sąd ma obowiązek dopuszczenia dowodu z dalszych biegłych lub z opinii instytutu, gdy zachodzi tego potrzeba, a więc wówczas, gdy opinia złożona już do sprawy zawiera istotne braki, względnie też nie wyjaśnia istotnych okoliczności (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 1974 II CR 817/73niepubl.). Jak podkreśla się także w orzecznictwie o ewentualnym dopuszczeniu dowodu z opinii innego biegłego tej samej specjalności medycznej nie może decydować wyłącznie wniosek strony, lecz zawarte w tym wniosku konkretne uwagi i argumenty podważające miarodajność dotychczasowej opinii lub co najmniej miarodajność tę poddające w wątpliwość. W przeciwnym wypadku wniosek taki musi być uznany za zmierzający wyłącznie do nieuzasadnionej zwłoki w postępowaniu, co winno skutkować jego pominięciem (art. 217 § 2 k.p.c.) – (tak wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 5 czerwca 2002 r., III AUa 811/02, OSA 2003/9/35).

Wnioskodawca nie przedstawił zastrzeżeń do opinii biegłych, które podważyłyby ich wartość dowodową, a opinie były rzetelne, wynikające z nich wnioski logiczne i prawidłowo uzasadnione. Samo niezadowolenie strony z dotychczas wydanych opinii nie może stanowić podstawy do dalszego prowadzenia postępowania dowodowego, zwłaszcza gdy dotychczas wydane opinie zasługują na miano wiarygodnych i rzetelnych.

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny Sąd Rejonowy uznał, iż odwołanie wnioskodawcy jako niezasadne podlegało oddaleniu.

Kryteria zaliczania do poszczególnych stopni niepełnosprawności określa ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721 t.j.). Zgodnie z art. 1 § 1 ustawa ma zastosowanie do osób niepełnosprawnych, tj. osób, których niepełnosprawność została potwierdzona orzeczeniem o zakwalifikowaniu przez organy orzekające do jednego z trzech stopni niepełnosprawności o których mowa w art. 3 tej ustawy, bądź orzeczeniem o całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy na podstawie odrębnych przepisów, bądź orzeczeniem o niepełnosprawności wydanym przed 16 rokiem życia. W art. 3 ustawy ustala się natomiast trzy stopnie niepełnosprawności: znaczny, umiarkowany i lekki.

Zgodnie z art. 4 ust. 3 ww. ustawy, do lekkiego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę o naruszonej sprawności organizmu, powodującej w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną, lub mająca ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne.

Stosownie do brzmienia art. 4 ust. 2 ustawy, do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych.

Do znacznego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji (ust. 1).

Dane ustalone na podstawie dokumentacji medycznej wnioskodawcy oraz w oparciu o opinie biegłych lekarzy wyraźnie wskazują, że wnioskodawca nie ma naruszonej sprawności organizmu, nie jest niezdolny do pracy albo zdolny do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i nie wymaga, w celu pełnienia ról społecznych, nie wymaga stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Wobec powyższego, zdaniem Sądu Rejonowego, zasadnie nie można było zaliczyć wnioskodawcy do znacznego stopnia niepełnosprawności, a tym samym warunkiem uzyskania uprawnień do karty parkingowej było posiadania znacznych ograniczeń w zdolności do samodzielnego poruszania się, których u wnioskodawcy nigdy nie stwierdzano z żadnego powodu. Wnioskodawca przyznał tą okoliczność, a żądanie przyznania karty parkingowej wynikało z faktu,

że wcześniej, przez szereg lat (w obowiązującym do dnia 30 czerwca 2014 roku stanie prawnym) wnioskodawca z łatwością uzyskiwał takie uprawnienia.

W orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności, poza ustalonym stopniem wskazuje się także symbol przyczyny niepełnosprawności, okres na jaki orzeczono stopień, datę lub okres powstania niepełnosprawności, datę lub okres powstania ustalonego stopnia niepełnosprawności oraz wskazania, o których mowa w art. 6b ust. 3 ustawy o rehabilitacji zawodowej i zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Wskazania te dotyczą w szczególności: odpowiedniego zatrudnienia uwzględniającego psychofizyczne możliwości danej osoby; szkolenia, w tym specjalistycznego; zatrudnienia w zakładzie aktywności zawodowej; uczestnictwa w terapii zajęciowej; konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze oraz pomoce techniczne, ułatwiające funkcjonowanie danej osoby; korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji, przez co rozumie się korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych świadczonych przez sieć instytucji pomocy społecznej, organizacje pozarządowe oraz inne placówki; konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz spełniania przez osobę niepełnosprawną przesłanek określonych w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym (Dz.U. z 2005 r. Nr 108, poz. 908, ze zm.).

Wnioskodawca kwestionował zaskarżone orzeczenie (...) wyłącznie w zakresie punktu 9 wskazań, tj. braku uprawnień do karty parkingowej oraz pkt. 7 dotyczącego braku niezdolności do samodzielnej egzystencji. W istocie, nie negował ustalonego stopnia niepełnosprawności i kwalifikowania go jako schorzenia oznaczonego symbolami O5-R, a jedynie uważał, że w związku z następstwami ww. schorzeń, winien otrzymać uprawnienie do karty parkingowej. Przeprowadzone postępowanie nie wykazało istnienia takich ograniczeń w codziennym funkcjonowaniu, aby wnioskodawca mógł być uznany za niezdolnego do samodzielnej egzystencji bądź za osobę ze znacznie ograniczonymi możliwościami samodzielnego poruszania się. Nie potwierdziły takich twierdzeń żadne dowody.

Sąd Rejonowy zwrócił uwagę, iż standardy w zakresie kwalifikowania do lekkiego, umiarkowanego i znacznego stopnia niepełnosprawności określają § 29-31 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 roku w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz.U. z 2003 r., Nr 139, poz. 1328). Stopień niepełnosprawności przekłada się na uprawnienia do karty parkingowej bądź ich brak. Obecnie stopień lekki nie uzasadnia orzekania o uprawnieniach do karty parkingowej. Tymczasem wszyscy biegli lekarze zgodnie i spójnie wskazali, że u wnioskodawcy brak jest podstaw do orzekania innego niż umiarkowany stopnia niepełnosprawności.

Standardy w zakresie kwalifikowania do znacznego stopnia niepełnosprawności zawierają kryteria określające skutki naruszenia sprawności organizmu powodujące niezdolność do pracy (całkowitą niezdolność do wykonywania pracy zarobkowej z powodu fizycznego, psychicznego lub umysłowego naruszenia sprawności organizmu); konieczność sprawowania opieki (całkowitą zależność osoby od otoczenia, polegającą na pielęgnacji w zakresie higieny osobistej i karmienia lub w wykonywaniu czynności samoobsługowych, prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz ułatwiania kontaktów ze środowiskiem); konieczność udzielania pomocy, w tym również w pełnieniu ról społecznych (zależność osoby od otoczenia, polegającą na udzieleniu wsparcia w czynnościach samoobsługowych, w prowadzeniu gospodarstwa domowego, współdziałania w procesie leczenia, rehabilitacji, edukacji oraz w pełnieniu ról społecznych właściwych dla każdego człowieka, zależnych od wieku, płci, czynników społecznych i kulturowych). Przez długotrwałą opiekę i pomoc w pełnieniu ról społecznych rozumie się konieczność jej sprawowania przez okres powyżej 12 miesięcy (§ 29). Biegli nie stwierdzali u wnioskodawcy takich zmian, które kwalifikowałyby zaliczenie do stopnia znacznego bądź znacznych ograniczeń w zdolności do samodzielnego poruszania się.

Przy kwalifikowaniu do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności uwzględnia się naruszenie sprawności organizmu powodujące częściową lub czasową pomoc w pełnieniu ról społecznych, co oznacza konieczność udzielenia pomocy w okresach wynikających ze stanu zdrowia, polegającą na udzieleniu wsparcia w czynnościach samoobsługowych, w prowadzeniu gospodarstwa domowego, współdziałania w procesie leczenia, rehabilitacji,

edukacji oraz w pełnieniu ról społecznych właściwych dla każdego człowieka, zależnych od wieku, płci, czynników społecznych i kulturowych (§ 30).

Takie okoliczności u wnioskodawcy stwierdzano w związku z czym orzeczono umiarkowany stopień niepełnosprawności.

Zgodnie z art. 8 ust. 3 litera „a”, wprowadzonym z dniem 01 lipca 2014 r. przez ustawę z dnia 23.10.'13 r. o zmianie ustawy-prawo o ruchu drogowym /.../ /Dz.U. 2013/1446/, kartę parkingową wydaje się osobie niepełnosprawnej zaliczonej do znacznego albo umiarkowanego stopnia niepełnosprawności mającej znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się. Ponadto, zgodnie z art. 6b ust. 3 pkt. 9 ustawy z dnia 27.08.'97 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej /.../-Dz.U. z 2011 r., nr 127, poz.721, ze zm., w orzeczeniu powiatowego zespołu, poza ustaleniem niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności, powinny być zawarte wskazania dotyczące w szczególności, m.in: spełniania przez osobę niepełnosprawną przesłanek określonych w art. 8 ust. 3a pkt 1 i 2 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2012 r. poz. 1137, z późn. zm.5), przy czym w przypadku osób niepełnosprawnych zaliczonych do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności spełnienie tych przesłanek może zostać stwierdzone jedynie w przypadku ustalenia przyczyny niepełnosprawności oznaczonej symbolem 04-O (choroby narządu wzroku), 05-R (upośledzenie narządu ruchu) lub 10-N (choroba neurologiczna).

W sprawie niniejszej, wnioskodawca nie negował zasadności ustalenia stopnia niepełnosprawności z przyczyn 05-R, który nawet przy stopniu umiarkowanym niepełnosprawności nie stanowił podstawy do orzeczenia uprawnień do karty parkingowej. Wnioskodawca nie jest osobą ze znacznie ograniczonymi możliwościami samodzielnego poruszania się, ani nie jest niezdolny do samodzielnej egzystencji.

Reasumując, Sąd Rejonowy wskazał, że biegli ani nie ustalili u wnioskodawcy wyższego niż umiarkowany stopnia niepełnosprawności, ani nie stwierdzili u badanego ograniczenia sprawności ruchowej, które spełniałoby przesłanki do uzyskania karty parkingowej. Biegli nie wskazywali też na potrzebę opiniowania przez biegłych innych specjalności.

Mając powyższe na uwadze Sąd I instancji stwierdził, że brak jest podstaw do zmiany zaskarżonego orzeczenia Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) w Ł. w zakresie zaskarżonym przez wnioskodawcę.

Stąd, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Sąd Rejonowy oddalił odwołanie.

Apelację od powyższego orzeczenia wniósł wnioskodawca.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

- niekompletną ocenę materiału dowodowego, co skutkowało wydaniem rozstrzygnięcia na niekorzyść skarżącego,
- błędnym przyjęciem założenia, iż skarżący nie posiada znacznie ograniczonych możliwości samodzielnego poruszania się, co skutkowało brakiem spełnienia przez skarżącego przesłanek określonych w art.8 ust 3 a pkt 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym i w konsekwencji pozbawienia go karty parkingowej.

W uzasadnieniu skarżący wskazał, że ustalenia Sądu Rejonowego są sprzeczne z załączoną do sprawy dokumentacją medyczną oraz opinią biegłego sądowego A. W.. Z uzasadnia wskazanej opinii wynika, iż wnioskodawca ma ograniczoną sprawność narządów ruchu, co powoduje całkowitą niezdolność do wykonywania pracy. Posiada także ograniczoną możliwość samodzielnej egzystencji lub wykonywania ról społecznych, co związane jest z okresowym nasileniem się zespołu bólowego kręgosłupa i wzrastającymi wtedy ograniczeniami funkcjonalnymi, tj. zakładanie obuwia schyłanie się, itd. Biegły wskazał, iż decydujące odchylenia od normy mają charakter zmian zwyrodnieniowo - zniekształcających kręgosłupa szyjnego i lędźwiowo - krzyżowego i nie rokują uzyskania znaczącej poprawy po dalszym leczeniu, nawet operacyjnym. Także ze złożonej dokumentacji medycznej wynikają przeciwne wnioski, niż te przyjęte przez Sąd. I tak z zaświadczenia Ośrodka (...) z o. o Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Ł. wynika, iż skarżący

objęty jest opieką tej poradni od 2010 roku. Natomiast zmiany zwyrodnieniowe - dyskopatyczne kręgosłupa szyjnego i lędźwiowego z przewlekłym bólem, znacznie ograniczają możliwość samodzielnego poruszania się. Odwołujący zwrócił uwagę, że na trudności w poruszaniu się wskazuje także lekarz (...) w zaświadczeniu z dnia 27 lutego 2015 roku. Powyższe świadczy o tym, iż Sąd I instancji nie ocenił prawidłowo zebranego w sprawie materiału dowodowego. Ocenił go na podstawie wybiórczych dokumentów. Co więcej, wyżej cytowana opinia biegłego z zakresu ortopedii i traumatologii wykorzystana została także w sposób wybiórczy. W tej sytuacji, zdaniem wnioskodawcy, w sprawie powinna być przedstawiona opinia biegłego z zakresu rehabilitacji, która mogłaby wykazać, czy skarżący posiada znacznie ograniczone możliwości poruszania się, jak to wynika z w/w dokumentacji medycznej tj. zaświadczenia specjalisty rehabilitanta, czy też nie.

Na koniec skarżący zwrócił uwagę, że Sąd rozpatrujący sprawę, nie ocenił dokumentacji medycznej związanej z leczeniem szpitalnym na skutek wypadku samochodowego, który miał miejsce w 2009 roku i jego skutków, które trwają do chwili obecnej.

Mając na uwadze w/w okoliczności i całość zebranej w sprawie dokumentacji medycznej a także wiek skarżącego, nie sposób zgodzić się z zaskarżonym wyrokiem sąd iż wnioskodawca nie może być uznany za osobę o znacznie ograniczonych możliwościach samodzielnego poruszania się.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje.

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie wskazać należy, że zgodnie z dyspozycją art. 350 § 1 k.p.c. sąd może z urzędu sprostować w wyroku niedokładności, błędy pisarskie albo rachunkowe lub inne oczywiste omyłki, zaś na podstawie § 3 jeżeli sprawa toczy się przed sądem drugiej instancji, sąd ten może z urzędu sprostować wyrok pierwszej instancji.

Sąd Okręgowy z urzędu sprostował oczywistą omyłkę pisarską zawartą w wyroku Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi XI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 3 listopada 2016 roku poprzez oznaczenie przedmiotu sporu, które nie zostało zamieszczone w komparycji orzeczenia, dodając słowa „o zmianę wskazań niepełnosprawności”.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy, na podstawie art. 350 § 3 k.p.c., orzekł jak w pkt 1 sentencji wyroku.

Przechodząc do meritum wskazać należy, że w ocenie Sądu Okręgowego, Sąd pierwszej instancji wydał trafne orzeczenie, znajdujące oparcie w zebranym w sprawie materiale dowodowym i obowiązujących przepisach prawa.

Wbrew twierdzeniom apelacji, Sąd drugiej instancji nie dopatrywał się w postępowaniu pierwszoinstancyjnym naruszenia przepisów prawa materialnego czy przepisów postępowania, skutkujących koniecznością zmiany zaskarżonego wyroku.

Zgodnie z art. 233 § 1 k.p.c. sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów, według własnego przekonania na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału.

Z kolei art. 278 § 1 k.p.c. stanowi, iż dopuszczenie dowodu z opinii biegłego następuje w wypadkach, gdy dla rozstrzygnięcia sprawy wymagane są wiadomości „specjalne”. Dopuszczenie dowodu z opinii biegłego następuje więc wówczas, gdy dla rozstrzygnięcia sprawy potrzebne są wiadomości, wykraczająca poza zakres wiadomości przeciętnej osoby posiadającej ogólne wykształcenie. Wobec tego biegłym może być jedynie osoba, która posiada wskazane wiadomości potrzebne do wydania opinii i daje rękojmię należytego wykonania czynności biegłego.

W ramach przyznanej swobody w ocenie dowodów – art. 233 k.p.c., Sąd I instancji powinien zbadać wiarygodność i moc dowodu z opinii biegłego sądowego dokonując oceny tego dowodu według własnego przekonania i na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału (wyrok SN z 2003-10-30 IV CK 138/02 L.). Niemniej jednak polemika z opinią biegłego nie uzasadnia zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. (wyrok SN z 2002-01-09 II UKN 708/00

L.). Dla obalenia twierdzeń biegłego specjalisty nie wystarcza bowiem przeświadczenie strony, iż fakty wyglądają inaczej, lecz koniecznym jest również rzeczowe wykazanie, iż wystawiona przez biegłego opinia jest niespójna bądź merytorycznie błędna.

Dowód z opinii biegłych jest przeprowadzony prawidłowo, jeżeli sądy uzyskały od biegłych wiadomości specjalne niezbędne do merytorycznego i prawidłowego orzekania, a tylko brak w opinii fachowego uzasadnienia wniosków końcowych, uniemożliwia prawidłową ocenę jej mocy dowodowej (wyrok SN z 2000-06-30 II UKN 617/99 OSNAPiUS 2002/1/26).

Zdaniem Sądu II instancji niewątpliwym jest, że ocena stopnia niepełnosprawności wnioskodawcy oraz związanych z nim wskazań, w tym do spornego przyznania karty parkingowej, wymaga wiadomości specjalnych i musi znaleźć oparcie w dowodzie z opinii biegłych nie zaś tylko subiektywnym odczuciu zainteresowanej rozstrzygnięciem strony.

W rozpoznawanej sprawie Sąd Rejonowy uczynił podstawą swego rozstrzygnięcia opinie biegłych lekarzy ortopedy i neurologa. Wskazani biegli w oparciu o dokumentację medyczną zgromadzoną w sprawie oraz przedmiotowe badanie wnioskodawcy zgodnie stwierdzili, iż wnioskodawca jest osobą niepełnosprawną o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności na stałe, z przyczyn 05-R i nie wymaga stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz nie spełnia przesłanek określonych w art. 8 ust. 3a pkt. 1) ustawy Prawo o ruchu drogowym.

Z punktu widzenia biegłego neurologa u wnioskodawcy nie stwierdzono objawów korzeniowych i oponowych, objawów patologicznych ze strony kończyn, ani zaburzeń czucia. Próby koordynacyjne wnioskodawca wykonywał sprawnie. Nie stwierdzano niedowładów, ani porażenia kończyn. Również biegły ortopeda wskazał, iż stwierdzano pełny zakres ruchomości stawów kończyn i kręgosłupa, obwody kończyn dolnych były symetryczne, wnioskodawca ubierał się i rozbierał samodzielnie, chodził wolno ale bez widocznego utykania. W konsekwencji biegli zgodnie orzekli, iż brak jest wskazań w zakresie przyznania wnioskodawcy karty parkingowej, gdyż wnioskodawca nie spełnia przesłanek określonych w art. 8 ust. 3 lit. a) Ustawy z dnia 20 czerwca 1997 roku Prawo o ruchu drogowym (t.j. Dz. U. z 2012, poz. 1137 ze zm.).

Podkreślenia wymaga fakt, iż w postępowaniu przed Sądem I instancji strona powodowa nie była ograniczona co do możliwości przedstawienia swych twierdzeń i dowodów w kwestiach istotnych dla rozstrzygnięcia. Wnioskodawca na etapie postępowania pierwszoinstancyjnego wskazał, iż biegły ortopeda wprawdzie odniósł się do zaświadczeń lekarskich z dnia 16 lutego 2015 roku i 27 lutego 2015 roku wskazujących na znaczne ograniczenia w samodzielnym poruszaniu się, jednak nie znalazło to już odzwierciedlenia w opinii. Natomiast na rozprawie w dniu 3 listopada 2016 roku odwołujący się oświadczył, że nie składa żadnych zastrzeżeń do opinii biegłych sądowych, nie wnosi o dopuszczenie dowodu z opinii innych biegłych a jedynie wnosi o uwzględnienie dokumentacji znajdującej się w aktach sprawy. Zatem poza wyżej przytoczonymi stwierdzeniami nie sformułował żadnych zarzutów, które ujawniałyby nieprawidłowości w wydanych przez ww. biegłych opiniach.

Sąd Okręgowy zgadza się zatem z oceną Sądu pierwszej instancji, iż wszystkie złożone w sprawie opinie biegłych lekarzy, w zakresie oceny stanu zdrowia wnioskodawcy były rzetelne, sporządzone zgodnie z wymaganiami fachowości i niezbędną wiedzą w oparciu o całość dokumentacji lekarskiej zgromadzonej w aktach sprawy, wywiad i szczegółowe badanie wnioskodawcy. Wynikające z nich wnioski były logicznie i prawidłowo uzasadnione, nadto nie zawierały braków i wyjaśniały wszystkie okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. Z tych też względów w ocenie Sądu Okręgowego brak postaw do przyjęcia, iż uzyskane od biegłych wiadomości specjalne, nie były wystarczające do merytorycznego i prawidłowego rozstrzygnięcia.

Natomiast nie sposób przyjąć, jak wywodzi skarżący, iż Sąd I instancji w sposób nieuprawniony pominął w części opinię biegłego ortopedy oraz dokumentację medyczną załączoną do akt sprawy.

Przede wszystkim Sąd Rejonowy uwzględnił w całości opinię wydaną przez biegłego ortopedę. To skarżący w sposób wybiórczy odniósł się jedynie do jej fragmentu, próbując wyprowadzić dla siebie korzystne wnioski. Ma rację

odwołujący, że biegły wskazał, iż wnioskodawca ma ograniczoną sprawność narządów ruchu, co powoduje całkowitą niezdolność do wykonywania pracy. Posiada także ograniczoną możliwość samodzielnej egzystencji lub wykonywania ról społecznych, co związane jest z okresowym nasileniem się zespołu bólowego kręgosłupa i wzrastającymi wtedy ograniczeniami funkcjonalnymi, tj. zakładanie obuwia schyłanie się, itd. Biegły wskazał, iż decydujące odchylenia od normy mają charakter zmian zwyrodnieniowo - zniekształcających kręgosłupa szyjnego i lędźwiowo - krzyżowego i nie rokują uzyskania znaczącej poprawy po dalszym leczeniu, nawet operacyjnym. We wskazanym fragmencie biegły odnosił się do zaistniałych schorzeń i ich nasilenia oraz przełożenia na wykonywanie pracy. Zatem biegły dokonał oceny sprawności narządu ruchu i stwierdził, że obecnie istniejący stan narządu ruchu powoduje całkowitą niezdolność ale do wykonywania pracy. Natomiast stwierdzony stan niezdolności do samodzielnej egzystencji lub wykonywania ról społecznych ma charakter okresowy. Co oznacza, że faktycznie wnioskodawca wymaga pomocy wsparcia w czynnościach samoobsługi, w prowadzeniu gospodarstwa domowego czy współdziałania w procesie leczenia i rehabilitacji ale tylko w okresach nasilenia objawów. Natomiast do stwierdzenia znacznego stopnia niepełnosprawności wymagany jest aby ta pomoc musiała przybrać formę długotrwałą. Zaś przez długotrwałą opiekę i pomoc w pełnieniu ról społecznych rozumie się konieczność jej sprawowania przez okres powyżej 12 miesięcy. Biegli zaś nie stwierdzali u wnioskodawcy takich zmian, które kwalifikowałyby go do zaliczenia do stopnia znacznego bądź znacznych ograniczeń w zdolności do samodzielnego poruszania się. Zatem występujące u wnioskodawcy niewątpliwie stany nasilenia zmian w zakresie narządu ruchu mają miejsce, ale nie mają one charakteru permanentnego ale jedynie okresowy. Co czyni E. L. (1) niepełnosprawnym w stopniu umiarkowanym nie zaś znacznym. Dodatkowo ustaleń Sądu Rejonowego nie niweluje fakt, że biegły rozpoznając schorzenia kręgosłupa stwierdził, że nie rokują uzyskania znaczącej poprawy po dalszym leczeniu, nawet operacyjnym. Oznacza to, że biegły dostrzegł u wnioskodawcy zmiany w obrębie kręgosłupa oraz że brak jest rokowań na poprawę stanu zdrowia wnioskodawcy. Jednak pomimo tych istniejących zmian wnioskodawca jest w stanie samodzielnie przez większość czasu funkcjonować. Zatem istniejący stan chorobowy nie ogranicza w sposób istotny i ciągły możliwości poruszania się przez wnioskodawcę. W związku z tym uznać należy, że opinia biegłego ortopedy była prawidłowa a wypływające z niej wnioski spójne i logiczne.

W ocenie Sądu Okręgowego, brak jest zatem jakichkolwiek podstaw do kwestionowania wniosków Sądu Rejonowego opartych na opiniach powołanych biegłych i stwierdzenia, iż nie odzwierciedlały one stanu zdrowia wnioskodawcy oraz jego zdolności do samodzielnej egzystencji. Wskazać należy, iż Sąd Rejonowy w sposób prawidłowy przeprowadził postępowanie. Rozważył cały zebrany w sprawie materiał dowodowy i na jego podstawie trafnie wywiódł, iż wnioskodawca jest osobą niepełnosprawną w stopniu umiarkowanym, nie zaś znacznym. Natomiast twierdzenia skarżącego, poparte tylko i wyłącznie jego subiektywnym stanowiskiem, iż okoliczności dotyczące stanu zdrowia wnioskodawcy wyglądały inaczej, jako bezzasadna polemika z opiniami biegłych nie mogły przynieść spodziewanego przez skarżącego skutku procesowego.

Nie można ponadto zgodzić się z odwołującym, że w sposób nieuprawniony Sąd Rejonowy pominął dowody w postaci zaświadczenia Ośrodka (...) z o. o Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Ł. oraz zaświadczenia lekarza (...) z dnia 27 lutego 2015 rok, z których to wynika, że wnioskodawca ma problemy z poruszaniem się.

W przekonaniu Sądu Okręgowego wskazane dowody - wbrew stanowisku apelanta - waloru istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia w rzeczywistości nie posiadają. Co znamienne, zgodnie z treścią art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721 t.j.) do znacznego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Tym samym celem zaliczenia wnioskodawcy do konkretnego stopnia niepełnosprawności (w tym wypadku znacznego), niezbędne jest między innymi obiektywne stwierdzenie wymogu - konieczności zapewnienia stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Wykazaniu przesłanki wspomnianej „konieczności” bezsprzecznie może służyć tylko i wyłącznie dowód z opinii biegłego specjalisty posiadającego stosowne wiadomości specjalne w tym zakresie i dającego rękojmię należytego wykonania czynności biegłego, nie zaś dowody w postaci opinii innych lekarzy czy też specjalistów

leczących wnioskodawcę co do jego niesamodzielnego funkcjonowania. Przy czym podkreślenia wymaga, iż lekarz prowadzący niekoniecznie musi mieć wgląd w całość dokumentacji medycznej wnioskodawcy złożonej w niniejszym procesie oraz posiadać wiadomości specjalne, którymi legitymował się biegły. Z tych też względów opinii lekarza prowadzącego na co dzień proces leczenia wnioskodawcy w przedmiocie stanu zdrowia ubezpieczonego, względnie jego niezdolności do pracy bądź ograniczonej zdolności do pracy (wyłącznie w warunkach pracy chronionej) nadto ewentualnej konieczności zapewnienia mu w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji, nie sposób było uznać za rozstrzygającą na gruncie rozpoznawanego przypadku. Wskazany dowód był więc w procesie całkowicie nieprzydatny i niepodlega uwzględnieniu. Zatem wskazane dokumenty przez sam fakt wystawienia przez lekarza leczącego nie mają charakteru bezwzględnie obowiązującego. Zawsze jest możliwość zweryfikowania prawidłowości danych w nich zawartych. Przeprowadzone zaś w niniejszej sprawie postępowanie dowodowe wykazało wersję przeciwną do stanu rzeczy wynikającego z ich treści. Zarówno opinia biegłego sądowego neurologa jak i ortopedy potwierdziły, że przedmiotowe zaświadczenia nie odzwierciedlały rzeczywistego stanu. W tej sytuacji nieuprawnionym było oparcie się na wskazanych zaświadczeniach, skoro z opinii biegłych sądowych podobnych wniosków nie dało się wyprowadzić. Z tych też względów brak było podstaw do dopuszczenia wskazanych dowodów. Podkreślenia wymaga także fakt, iż dokumentacja medyczna stanowi jedna z podstaw do oceny stanu zdrowia wnioskodawcy przez biegłych sądowych.

Ponadto nie sposób przyjąć w szczególności, iż do prawidłowego rozpoznania sprawy i oceny stanu zdrowia wnioskodawcy i jego niezdolności do samodzielnej egzystencji w tym konieczności zapewnienia mu w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki, koniecznym było, zgłaszane w apelacji, dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu rehabilitacji.

Odnosząc się do powyższego wskazać należy, iż z uwagi na schorzenia wnioskodawcy i przedmiot zaskarżonej decyzji (...) opinie w sprawie wydali biegli wszystkich tych specjalności, które z punktu istoty niniejszego sporu miały w sprawie ważne znaczenie. Ponadto żaden z biegłych wydających opinie w sprawie nie wskazał na potrzebę opiniowania przez biegłych innych specjalności. Tym samym zgromadzony w postępowaniu pierwszoinstancyjnym materiał dowodowy był kompletny. Samo zaś przekonanie wnioskodawcy, iż fakty wyglądały inaczej nie usprawiedliwiało potrzeby mnożenia środków dowodowych w tym przedmiocie. Jeszcze raz podkreślenia wymaga fakt, iż wydane w sprawie opinie biegłych ortopedy i neurologa dostarczały Sądowi wiedzy w zakresie niezbędnym dla rozstrzygnięcia, były spójne i prawidłowe, odnosiły się do całości dokumentacji medycznej przedłożonej w sprawie i przedmiotowego badania wnioskodawcy, a skarżący jedynie w sposób subiektywny odmiennie niż specjaliści ocenia swój stan zdrowia. Ze względu na powyższe brak było więc podstaw do zbędnego przedłużania postępowania w sprawie i wobec dostatecznego wyjaśnienia okoliczności spornych wniosek apelującego o dopuszczenie dodatkowo dowodu z opinii jeszcze biegłego z zakresu rehabilitacji należało pominąć.

Nie zasługiwał na uwzględnienie zarzut apelacji dotyczący braku oceny dokumentacji medycznej związanej z leczeniem szpitalnym na skutek wypadku samochodowego, który miał miejsce w 2009 roku i jego skutków, które trwają do chwili obecnej.

Wskazane dokumenty nie miały znaczenia dla rozpoznania niniejszej sprawy. Zauważyć należy, że kontrolna rola sądu musi korespondować z zakresem rozstrzygnięcia dokonanego w decyzji administracyjnej. Organ rentowy dokonując rozstrzygnięcia odnosi się do aktualnego stanu prawnego oraz bierze pod uwagę znany stan faktyczny i dowodowy. Wskazane okoliczności identyfikują decyzję organu rentowego. Rola kontrolna sądu koncentruje się na ocenie stanu rzeczy stanowiącej podstawę wydanej wcześniej decyzji. Jednocześnie należy podkreślić, że postępowanie przed sądem ma charakter rozpoznawczy./tak wyrok SA w Białymstoku z dnia 31 marca 2015 roku, III AUa 1490/14, Lex nr 1665760/. Zatem istotny jest stan zdrowia wnioskodawczyni istniejący w dniu wydania spornego orzeczenia. Stan zdrowia jest procesem dynamicznym, w przeszłości w istocie wnioskodawca mógł mieć bardziej nasilone dolegliwości, które jednak, zgodnie z ustaleniem biegłych aktualnie nie dają podstaw do ustalenia znacznego stopnia niepełnosprawności. A co za tym idzie nie było możliwe posiłkowanie się wspomnianą dokumentacją – gdyż obecnie

biegli byli zobowiązani ocenić aktualny, na dzień wydania zaskarżonej decyzji, stan zdrowia. Z tych też względów brak było podstaw do uwzględnienia tych wniosków dowodowych.

W ocenie Sądu Okręgowego, w świetle materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie brak było zatem podstaw do uznania, że wnioskodawca w chwili orzekania był osobą o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz osobą z naruszoną sprawnością organizmu, w takim stopniu, iż charakteryzowało go znacznie ograniczenie możliwości samodzielnego poruszania się.

Zgodnie zaś z art. 8 ust. 3 litera „a” ustawy o ruchu drogowym (Dz. U. z 2012 r. poz. 1137, z późn. zm.), kartę parkingową wydaje się osobie niepełnosprawnej zaliczonej do znacznego albo umiarkowanego stopnia niepełnosprawności mającej znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się. Ponadto, zgodnie z art. 6b ust. 3 pkt. 9 ustawy z dnia 27.08.1997r o rehabilitacji zawodowej i społecznej /.../-Dz.U. z 2011, nr 127, poz.721, ze zm., w orzeczeniu powiatowego zespołu, poza ustaleniem niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności, powinny być zawarte wskazania dotyczące w szczególności spełniania przez osobę niepełnosprawną przesłanek określonych w art. 8 ust. 3a pkt 1 i 2 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2012 r. poz. 1137, z późn. zm.), przy czym w przypadku osób niepełnosprawnych zaliczonych do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności spełnienie tych przesłanek może zostać stwierdzone jedynie w przypadku ustalenia przyczyny niepełnosprawności oznaczonej symbolem 04-O (choroby narządu wzroku), 05-R (upośledzenie narządu ruchu) lub 10-N (choroba neurologiczna).

Oznaczenie schorzeń wnioskodawcy kodem 05 –R (upośledzenie narządu ruchu) samo w sobie nie jest równoznaczne ze znacznie ograniczoną możliwością poruszania się. Wystąpienie schorzeń tego rodzaju – oznaczonych tym symbolem, daje bowiem dopiero podstawę do rozważenia możliwości zastosowania tego przepisu tj. rozważenia przesłanek w nim zawartych decydujących o przyznaniu karty osobie niepełnosprawnej w stopniu umiarkowanym.

Natomiast znaczne ograniczenie możliwości samodzielnego poruszania się jest to przesłanka, której spełnienie powinno być oceniane przez osoby posiadające fachową wiedzę medyczną, stąd też w toku postępowania Sąd Rejonowy powołał biegłych różnych specjalności (ortopedę oraz neurologa) którzy zgodnie orzekli, że stan zdrowia odwołującego, jakkolwiek uzasadnia zaliczenie go do osób niepełnosprawnych w umiarkowanym stopniu, nie wskazuje jednak na znaczne ograniczenie jego możliwości w zakresie samodzielnego poruszania się. Wszyscy biegli zgodnie orzekli, że odwołujący ma wydolny chód, a więc nie ma problemów z samodzielnym poruszaniem się, które uzasadniałyby przyznanie mu prawa do karty parkingowej. B. jest również, iż u wnioskodawcy występuje dysfunkcja narządu ruchu, zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa powodujące niepełnosprawność, jednakże wskazana dysfunkcja w opinii biegłych nie może być utożsamiana ze znacznym ograniczeniem możliwości samodzielnego poruszania się. Biegli uznali, iż u wnioskodawcy nie występują objawy mogące powodować istotne ograniczenie sprawności ruchowej. W chwili orzekania sprawność wnioskodawcy była więc dostateczna. Tymczasem tylko znaczne upośledzenie funkcji ruchowych - a nie zaś jak w poprzednim stanie prawnym obniżenie sprawności ruchowej - przy istnieniu wskazań badających uzasadnia przyznanie uprawnień w tym zakresie. Wobec powyższego przyjąć należało, iż skarżący nie spełnia przesłanek z art.8 ust. 3a ustawy z dnia 20 czerwca 1997 roku „Prawo o ruchu drogowym”. Żądania apelacji nie mogły zatem zostać uwzględnione.

Reasumując, w ocenie Sądu Okręgowego, w świetle materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie brak podstaw do uznania, iż wnioskodawca na chwilę wydania zaskarżonego orzeczenia (...) był osobą z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Wnioskodawca pomimo schorzeń ortopedycznych i neurologicznych przy czasowej pomocy innych osób jest w stanie o siebie zadbać. Nie wymaga w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Tym samym brak podstaw do ustalenia znacznego stopnia jego niepełnosprawności.

Orzeczenie Sądu I instancji w pełni zatem odpowiada prawu.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację wnioskodawcy jako bezzasadną.

Przewodnicząca: Sędziowie:

E.W.